

VAALIALUEEN VALMISTELUA TUKEVAN PARLAMENTAARISEN OHJAUSRYHMÄN ASETTAMINEN

Esitys

Oikeusministeriö asetti 14.1.2026 päätöksellään VN/36777/2025-OM-3 työryhmän valmistelemaan vaalialuemenetelmän käyttöön ottamiseksi hallituksen esityksen perustuslain ja vaalilain muuttamiseksi (valmisteluryhmä). Valmisteluryhmän toimikausi on 15.1.206 - 31.10.2026.

Valmistelutyön tueksi ehdotetaan asetettavaksi parlamentaarinen ohjausryhmä. Ohjausryhmän jäsenet nimetään edellisissä eduskuntavaaleissa kansanedustapaikkoja saaneilta eduskuntaryhmiltä saatujen nimeämisten perusteella. Ohjausryhmään nimetään lisäksi pysyviksi asiantuntijoiksi valmisteluryhmän jäsenet ja pysyvät asiantuntijat.

Eroavan jäsenen tilalle voidaan oikeusministerin päätöksellä asettaa uusi jäsen saman tahon ehdotuksesta, jota eronnut jäsen edusti.

Parlamentaarisen ohjausryhmän asettaminen tuodaan valtioneuvoston yleisistunnon hyväksyttäväksi valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 3 §:n 21 kohdan mukaisesti. Kyseisen kohdan mukaan valtioneuvoston yleisistunto päättää määräaikaisen komitean tai muun määräaikaisen laajapohjaisen valmisteluelimien asettamisesta yhteiskuntapoliittisesti merkittävän asian valmistelua varten.

Tausta

Parlamentaarinen vaalialuetyöryhmä julkaisi loppuraporttinsa 23.1.2025 (Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2025:2). Loppuraportissaan työryhmän enemmistö ehdotti jatkovalmisteluun ryhtymistä perustuslain ja vaalilain muuttamiseksi siten, että jatkossa, jos vaalipiiristä valitaan alle kahdeksan edustajaa, se muodostaa toisen vaalipiirin kanssa vaalialueen.

Sisäisen turvallisuuden ja oikeudenhoidon ministerityöryhmä (STOH-minry) keskusteli työryhmän loppuraportista 28.2.2025 ja päätti lähettää työryhmän loppuraportin lausuntokierrokselle. Lausuntokierroksen (21.5.-21.7.2025) lisäksi oikeusministeriö hankki loppuraportista kaksi valtiosääntöoikeudellista lausuntoa. STOH-minrylle annettiin lausuntopalaute tiedoksi 28.10.2025 ja STOH-minry kirjallisessa käsittelyssään 25.11.2025-4.12.2025 linjasi jatkovalmisteluun ryhtymisestä niin, että oikeusministeriössä aloitetaan lainsäädäntöhanke perustuslain ja vaalilain muuttamiseksi. Linjauksen mukaisesti lakimuutokset valmistellaan oikeusministeriössä ja valmistelun tueksi asetetaan parlamentaarinen ohjausryhmä.

Parlamentaarisen ohjausryhmän tehtävät

Luonnos hallituksen esitykseksi perustuslain ja vaalilain muuttamiseksi valmistellaan oikeusministeriössä parlamentaarisen vaalialueityöryhmän loppuraportissaan esittämien johtopäätösten mukaisesti.

Parlamentaarisen ohjausryhmän tehtävänä olisi ensinnäkin linjata siitä, miten vaalipiirit muodostaisivat vaalialueita. Oulun ja Lapin vaalipiirien muodostama vaalialue on yksiselitteinen, mutta erityisesti Satakunnan vaalipiiriin tulee kiinnittää huomiota. Toisekseen parlamentaarinen ohjausryhmä käsittelee valmisteluryhmän ehdotuksen lausuntokierroksen toteuttamiseksi. Tarvittaessa oikeusministeriön valmisteluryhmä voi pyytää ohjausryhmältä linjausta muustakin asiasta.

Toimikausi Parlamentaarisen ohjausryhmän toimikausi alkaisi 6.2.2026 ja päättyisi 31.10.2026.

Kokoonpano

puoluesihteeri Maggie Keskinen
(varajäsenenä hallintopäällikkö Timo Elo)
Kokoomuksen eduskuntaryhmä

puoluesihteeri Harri Vuorenpää
(varajäsenenä järjestösihteeri Pia Pentikäinen)
Perussuomalaisten eduskuntaryhmä

puoluesihteeri Mikkel Näkkäläjärvi
(varajäsenenä järjestöpäällikkö Pekka Tuuri)
Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä

puoluesihteeri Antti Siika-aho
(varajäsenenä pääsihteeri Anna Mari Vimpari)
Keskustan eduskuntaryhmä

puoluesihteeri Anna Moring
(varajäsenenä kansanedustaja Jenni Pitko)
Vihreä eduskuntaryhmä

puoluesihteeri Anna Mäkipää
(varajäsenenä järjestöpäällikkö Juuso Aromaa)
Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä

puoluesihteeri Fredrik Guseff
(varajäsenenä järjestöpäällikkö Maria Grundström)
Ruotsalainen eduskuntaryhmä

puoluesihteeri Mikko Rekimies
(varajäsenenä lainsäädäntöasiantuntija Johanna Stenberg)
Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä

puoluesihteeri Petteri Redsven
(varajäsenenä pääsihteeri Iina Ilmarinen)

Liike Nyt -eduskuntaryhmä

Ohjausryhmän puheenjohtaja on Maggie Keskinen ja varapuheenjohtaja Harri Vuorenpää.

Ohjausryhmän pysyvinä asiantuntijoina on oikeusministerin asettaman valmisteluryhmän jäsenet ja pysyvät asiantuntijat:

ylivohtaja, osastopäällikkö Johanna Suurpää, oikeusministeriö
vaalijohtaja Arto Jääskeläinen, oikeusministeriö
kieliasianneuvos Corinna Tammenmaa, oikeusministeriö
neuvotteleva virkamies Heini Huotarinen, oikeusministeriö
asiantuntija Tuomas Rekola, oikeusministeriö
professori Jukka Viljanen, Tampereen yliopisto
apulaisprofessori Anu Mutanen, Tampereen yliopisto

Oikeusministeriö nimeää ohjausryhmälle sihteeristön.

Parlamentaarinen ohjausryhmä voi kuulla työnsä edetessä tarpeelliseksi katsomiaan asiantuntijoita.